

Resursă Educațională Deschisă

Arta prin sunet și culoare

Prof. Popescu Gabriel Victor

Aprilie 2019

Motto : „DE N-AM FI AVUT SUFLET, NI L-AR FI CREAT MUZICA.”

(EMIL CIORAN)

ARGUMENT

Muzica și desenul, arte care introduc frumosul în viața de toate zilele, dezvoltă sentimentele primare – bucurie, tristețe, durere, dor, nostalgie etc. stimulând sau relaxând, unind oameni diferiți ca vârstă, educație și mediu social.

De mic copil, orice om ascultă muzică și o interpretează, se relaxează desenând, ba chiar inventează melodii simple și imagini. Școala este factorul care, acordând atenția cuvenită educației estetice, contribuie mult la conturarea personalității umane, la formarea și cultivarea gustului față de frumos.

Motivația alegerii artei ca disciplină opțională este aceea că educația muzicală și arta plastică reprezintă o componentă importantă a culturii, care, prin profunzimea mesajului, gradul de accesibilitate și nivelul realizărilor artistice se dovedesc capabile să intre într-o relație afectivă cu ascultătorii ei.

Arta în ansamblul ei poate fi punctul de plecare spre înțelegerea și patrunderea universului mirific al sunetelor și poate oferi elevilor un întreg univers de gândire și sentimente, de aspirații și îndrăzneală.

Formarea și modelarea sufletelor, deprinderile elevilor cu normele de comportament civilizat și specifice artei, dezvoltarea deprinderilor de audiere- interpretare- receptare a muzicii, cultivarea sentimentelor morale, curajul, perseverența, respectul pentru muncă sunt cerințe la realizarea cărora opera muzicală și plastică, prin specificul ei aduce o contribuție majoră. De aceea, nu întâmplător arta ca disciplină opțională vine în întâmpinarea cerințelor a mai multor direcții – interesul copiilor, asigurarea viitorului societății civile cu o generație cultivată din punct de vedere intelectual și moral.

COMPETENȚE GENERALE

1. Cunoașterea diversității fenomenului artistic.
2. Dezvoltarea competențelor de audiere și receptare a unei creații muzicale și a capacității de exprimare plastică.
3. Dezvoltarea capacității de exprimare și receptare referitor la mesajul artistic.
4. Cultivarea sensibilității, imaginației și a creativității artistice.

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1.Cunoașterea diversității fenomenului artistic.

2.Dezvoltarea competentelor de audiere si receptare a unei creatii muzicale și a capacității de exprimare plastică.

	<i>Competențe specifice</i>	<i>Exemple de activități de învățare</i>
1.1	Să cunoască diversitatea fenomenului artistic	<ul style="list-style-type: none"> - Comunicari orale, schimb de opinii referitor la subiectele abordate. -
2.1	Să utilizeze adecvat termenii de limbaj artistic pentru caracterizarea creațiilor abordate	<ul style="list-style-type: none"> - Sesizarea elementelor de limbaj din creațiile audiate. - Recunoașterea unor genuri muzicale. - Formularea unor idei, concluzii cu referire la creațiile muzicale studiate. - Să audieze cu atenție lucrările muzicale propuse. - Exerciții de folosire a diverselor materiale de lucru, specifice diverselor domenii ale artei plastice. - Exerciții de obținere a nuanțelor spre una dintre culorile vecine în steaua culorilor. - Compoziții aplicative, folosind nuanțe ale

		culorilor calde sau reci.
2.2	Recunoașterea diferitelor mijloace de expresivitate în creațiile abordate	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de identificare a instrumentelor muzicale cunoscute; - identificarea, cu ajutorul profesorului, a timbrului instrumental din lucrările audiate; - exerciții de exprimare a opiniilor proprii în legătură cu audiția muzicală; - observarea formelor naturale și a structurii lor exterioare și interioare. - Exerciții de utilizare și de creare a unor motive decorative.

3.Dezvoltarea capacității de exprimare și receptare referitor la mesajul artistic

	<i>Competențe specifice</i>	<i>Exemple de activități de învățare</i>
3.1	Interpretarea clară, corectă, expresivă a artei studiate prin identificarea trăsăturilor specifice.	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de memorare a melodiilor; - solfegierea unor teme muzicale simple ; - Dialog provocat pe baza reproducerilor de artă, evidențiindu-se deosebirile dintre stiluri și modul de folosire a elementelor de limbaj plastic în imaginile prezentate. - Observarea trăsăturilor caracteristice artelor plastice.
3.2.	Sa conceptualizeze arta ca expresie a stărilor sufletesti, declansate de realitate. Să diferențieze ramurile și genurile artei plastice, opera de artă autentică de kitsch,	<ul style="list-style-type: none"> - conștientizarea sincretismului, a reflectării realității artistice. - cunoașterea aspectelor artei muzicale – origini, evoluții, concepții, curente artistice. - observarea pe imagini-reproduceri de artă a diferitelor ramuri și genuri ale artelor plastice

	originalul de reproducere.	
3.3.	Să sesizeze legătura între titlu creației și imaginile care le însoțesc	<ul style="list-style-type: none"> - formularea concluziilor cu referire la genuri, curente și stiluri artistice. - extinderea receptării creațiilor muzicale audiate-interpretate în diverse situații de viață.
3.4.	Să desprindă imaginea integrală a creațiilor artistice.	<ul style="list-style-type: none"> - analiza – caracterizarea mijloacelor și procedeele de redare a imaginii muzical-plastice ; - Imbinarea artei muzicale cu arta plastică, prin diverse creații realizate de elevi.

4.Cultivarea sensibilității, imaginației și a creativității artistice

	<i>Competențe specifice</i>	<i>Exemple de activități de învățare</i>
4.1.	Cântarea nuanțată, corelând interpretarea cu mesajul ce trebuie transmis; Utilizarea unei forme obținută prin transformarea structurilor naturale în structuri plastice	- exerciții de interpretare muzicală, prin respectarea tempoului și a nuanțelor potrivite. - compoziții decorative realizate cu un motiv unic sau repetabil prin tehnici diferite.
4.2.	Valorificarea aptitudinilor muzicale ca interpret; Construirea și mânăuirea pseudo-instrumentelor.	- participarea la pregătirea și susținerea unor serbări sau momente muzicale. - confecționarea unor pseudo-instrumente din diverse materiale avute la îndemână după un model dat. - să conceapă individual obiecte sonore.

Conținuturi

- deprinderi specifice de cânt vocal.
- Exerciții ritmice și de solfegiere a unor teme muzicale simple.
- Curente și noțiuni generale ale istoriei artistice importante .
- Introducere în domeniul artei plastice-ramuri, genuri, spațiul plastic, materiale și tehnici de lucru.
- Elemente de limbaj plastic- punct, linie, formă, forme naturale-forme plastice.
- Analiza audițiilor. Înțelegerea mesajului lucrărilor muzicale.
- Repertoriul de cântece românești interpretate la unison, canon, două voci.
- Compozitori celebri din istoria muzicii.
- Tratarea picturală- amestecuri cromatice și acromatice, nuanțe și griuri, tratarea decorativă.
- Pictori celebri din istoria artei.
- Genuri muzicale instrumentale importante.

- Crearea unor melodii simple de către elevi pe o temă dată.
- Crearea unor pseudo – instrumente din materiale avute la îndemână;
- Pregătirea activităților artistice la nivel de școală, zonal, județean;

Modalități de evaluare

- Observarea sistematică
- Probe practice, orale
- Coevaluarea
- Autoevaluarea
- Evaluare sumativă

- Concursuri
- Spectacole
- Jocuri muzicale
- Expoziții

Bibliografie

1. Ghidul metodologic al profesorilor de educație muzicală
2. L. Bârlogeanu – Psihopedagogia artei
3. G. Bălan – Cum să ascultăm muzica
4. Dicționar de muzică
5. Dicționar de genuri și forme muzicale
6. Vasile Vasile, Metodica educației muzicale, Editura muzicală, București, 2004.
7. Reproduse de artă.

8. Constantin Paul- culoare,artă, ambient.
9. Jones Arthur – Introducere în artă.
- 10.Lăzărescu Liviu - Culoarea în artă.